

T. B. M. M. (S. Sayısı : 11)

**Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında
Kanun Hükmünde Kararname ve Adalet Komis-
yonu Raporu (1/146)**

TC

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı : K. K. Gn. Md. 18/101-1/289/05133

29 . 9 . 1987

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

«Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname»
bugünkü Resmî Gazetede yayımlanmış ve Anayasanın 91 inci maddesi uyarınca bir
sureti ekte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Turgut Özal
Başbakan

GENEL GEREKÇE

Bu Kanun Hükmünde Kararname, hâkim ve savcı adaylarının daha iyi yetiştiril-
melerini sağlamak üzere çıkarılan 3221 sayılı Hâkim ve Savcı Adayları Eğitim Mer-
kezinin Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun uyarınca kurulan eğitim merkezinin,
adayların menfaatine en uygun şekilde çalışmasını mümkün kılmak, stajın en iyi şe-
kilde yapılmasını temin etmek, hâkim ve savcıların bazı idari hakları ile ilgili ola-
rak Hâkimler ve Savcılar Kanununda görülen aksaklıkların giderilmesini sağlamak ve
Bakanlıkta tecrübeli elemanların çalıştırılabilmesine imkân vermek için hazırlanmıştır.

657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 48 inci maddesinin A/5 inci fıkrası ile 2802
sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanununun 8 inci maddesinin (h) bendinde sayılan suç-
lardan hürriyeti bağlayıcı ceza ile hükümlü bulunmamak Devlet memuru veya hâkim
ve savcı olabilmek için yeterli görülmüştür.

Ancak, 647 sayılı Kanunda yapılan son değişiklikle, uygulamada asıl mahkûmiye-
tin, Kanunun 4 üncü maddesi hükümlerine göre çevrilen para cezası veya tedbir oldu-
ğu hükme bağlanmıştır. Bu durumda, 657 sayılı Kanunun 48 inci maddesinin A/5
inci fıkrası ile 2802 sayılı Kanunun 8 inci maddesinin (h) bendinde sayılan yüz kızar-

tıcı suçlardan herhangi birisi ile 6 aydan daha az ağır hapis cezası ile cezalandırılıp bu cezası tedbir veya paraya çevrilmiş olan bir kimsenin Devlet memurluğuna veya hâkimlik ve savcılığa alınmasına engel bir hal kalmamaktadır. Oysa kanun koyucu bu gibi suçların affa uğramış olsalar bile Devlet memurluğuna veya hâkimlik ve savcılığa alınmaya engel teşkil etmesini kabul etmiştir.

Bu suretle ortaya çıkan mahzuru giderebilmek için mezkûr kanunların sözü edilen hükümlerinde geçen «... hürriyeti bağlayıcı ceza ile...» ibaresi yerine «... suçlarından dolayı hükümlü bulunmamak.» ibaresi eklenmiştir. Böylece, yüz kızartıcı suçlardan altı aydan daha az bir ceza ile mahkûm olup bu cezası paraya veya tedbire çevrilen bir kimsenin de Devlet memurluğuna veya hâkim ve savcılığa alınmayacağı hükme bağlanmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. — İdare ve vergi mahkemeleri idarenin işlem ve tasarruflarının yargısal denetimi ile görevli olduğundan, bu mahkemelerde görev yapacak hâkimlerin idarenin yapısını ve işleyişini de yakından bilmelerinde büyük fayda bulunmaktadır.

Bu nedenle, Genel İdare Hizmetleri Sınıfına dahil olan idarî yargı hâkim adaylarının Adalet ve İçişleri bakanlıklarınca yönetmelikte müştereken belirlenecek olan il valiliklerinde de belli bir süre staj yapmalarını temin bakımından bu değişiklik getirilmiştir.

Madde 2. — Hâkim ve Savcı adayları eğitim merkezinde, eğitimde görevlendirilecek üniversite öğretim üyesi, Yargıtay ve Danıştay üyesi, avukat, hâkim ve savcı ile diğer uzmanlara bu görevlerine karşılık olmak üzere ders ücreti ödenmesi öngörülmektedir. Bu düzenleme, 1986 yılı Bütçe Kanununun 32 nci maddesinde polis akademisi için yer alan hükümler esas alınarak yapılmıştır.

Madde 3. — 647 sayılı Cezaların İnfazı Hakkında Kanunun 4 üncü maddesinde 15.4.1987 tarih ve 3355 sayılı Kanunla değişiklik yapılarak uygulamada asıl mahkûmiyetin çevrilen para cezası veya tedbir olduğu belirtilmiştir.

2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanununun mesleğe alınma ile ilgili 8 inci maddesinin (h) bendinde de; affa uğramış olsa bile yüz kızartıcı suçlarla kaçakçılık, resmî ihale ve alım satımlara fesat karıştırma, Devlet sırlarını açığa vurma suçlarından hürriyeti bağlayıcı ceza ile hükümlü bulunanın mesleğe kabule engel olduğu hükme bağlanmıştır.

647 sayılı Kanunda yapılan son değişiklik sebebiyle 2802 sayılı Kanunun 8 inci maddesinin (h) bendinde değişiklik yapılarak «hürriyet bağlayıcı ceza» ibaresi yerine «... suçlarından dolayı hükümlü bulunmamak» ibaresine yer verilmiş, böylece hapis cezası paraya çevrilmiş olsa bile bu gibi suçlardan mahkûmiyetin mesleğe kabule engel olacağı belirtilmiştir.

Madde 4. — Hâkimler ve Savcılar Kanununun 9 uncu maddesinde yapılan değişiklikte bazı hâkim adaylarının adaylığa atanmadan önce diğer kamu kuruluşlarında çalıştıkları sırada kadro, maaş ve derece yönünden iktisap ettikleri hakların korunması sağlanmaktadır.

Madde 5. — Bu Kanun Hükümünde Kararnamenin 5 inci maddesiyle getirilen değişiklik sebebiyle, idarî yargı hâkim adaylarının il valiliklerinde yapacakları staj sonunda haklarında düzenlenecek rapor ve belgelerle ilgili olarak, Hâkimler ve Savcılar Kanununun 11 inci maddesine gerekli hüküm konulmaktadır.

Madde 6. — 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 53 inci maddesinde aslı memurluğa geçme tarihinin adaylık süresinin sonunu geçemeyeceği açıkça belirtilmiştir. Hâkimler ve Savcılar Kanununun 10 uncu maddesiyle Hâkim ve Savcı Adayları Eğitim Merkezi Kuruluş ve Görevleri Hakkındaki Kanunun 8 inci maddesinde adaylık süresi iki yıl olarak tespit edilmiş olmasına rağmen, atama işleminin gerçekleşmesine kadar iki yıldan fazla geçen sürelerin ne şekilde değerlendirileceğine dair bir açıklık bulunmamaktadır. Bu maddede yapılan değişiklikle söz konusu boşluk doldurulmuştur.

Diğer taraftan Adalet Bakanlığınca staj süresini dolduran adaylar için kur'a ile tespit edilecek görev ve görev yerlerinin tayininde ilgililerin aile birliği ve bütünlüğünün korunması için eş durumu ile diğer durumlarının da göz önünde bulundurulması uygun bulunmuştur.

Bir diğer hükümlerle, avukatlık stajı yapmış olan adayların bu stajlarının mahkemeler bölümü ile ilgili sürelerinin de mesleğe atandıktan sonra değerlendirilmesi ilkesi getirilmiştir.

Bunlardan ayrı olarak stajını bitirip göreve yeni başlayacak bir idarî yargı hâkiminin meslekî yönden tam manası ile yetiştikten sonra mahkemede göreve başlamasını sağlamak için mesleğe kabul edildikten sonra yine, stajını bitirdikten sonra ilk olarak iki yıl görev yapmak üzere Danıştay tetkik hâkimliğine atanması ve bu süre dolduktan sonra tıpkı adli yargı hâkimliğine atanması ve bu süre dolduktan sonra tıpkı adli yargı hâkimlerinde olduğu gibi kur'a ile görevi yapacağı yere gitmesi uygun bulunduğundan bu hususla ilgili düzenleme getirilmiştir.

Madde 7. — Hâkimler ve Savcılar Kanununun kıdemle ilgili 15 inci maddesine eklenen bu yeni fıkra, 9 uncu maddenin ikinci fıkrasındaki değişikliğe paralel olarak düzenlenmiştir. Yani mesleğe diğer memuriyetlerde çalıştıktan sonra girenlerin o memuriyetlerde iktisap etmiş oldukları kadro ve maaş dereceleri dikkate alınmakla birlikte bu maaş dereceleri ile o görevlerde geçen süreleri hâkimlik ve savcılık mesleğinin sınıf ve kıdemi üzerinde etkili olmayacaktır.

Madde 8. — 241 sayılı Kanun Hükümünde Kararname ile 657 sayılı Devlet Memurları Kanunundaki kademe ilerlemesi, otomatik hale getirilmiştir. Aynı hükümün Hâkimler ve Savcılar Kanununa yansıtılması amacıyla söz konusu Kanunun 18 inci maddesi değiştirilmektedir.

Madde 9. — Hâkimler ve Savcılar Kanununun kademe ilerlemesinin yapıış şeklini gösteren 20 nci maddesinde de, 241 sayılı Kanun Hükümünde Kararnameye paralel değişiklik getirilmiştir.

Madde 10. — Bu madde ile, master ve doktora öğrenimi ile Türkiye ve Ortadoğu Amme İdaresi Enstitüsüne devam edenlerin, bu süre içerisindeki özlük ve sosyal haklarına dair açıklık getirilmekte, bu eğitim süresinde izinli sayılacaklarından buna karşılık mecburî hizmet öngörülmektedir.

Madde 11. — Muvazzaf askerlik hizmetini yaptıktan sonra tekrar göreve dönmek isteyen hâkim ve savcıların yeniden atama işlemine tabi tutulmalarını öngören hüküm, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 83 üncü maddesine uygun şekilde değiştirilmiştir. Böylece, hâkim ve savcı iken askere gidenlerin dönüşte belli süre içinde Adalet Bakanlığına başvurmaları halinde atama işlemine gerek olmadan göreve başlamaları imkânı getirilmiştir. Ancak, 30 günlük süreyi geçirdikten sonra başvurular hakkında ise, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun mesleğe kabul kararı vermesi halinde 40 ıncı maddede olduğu gibi yeniden atama işleminin yapılması gerekecektir.

Madde 12. — 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun Devlet Memurluğuna alınacaklarda aranacak şartları belirleyen 48 inci maddesinin A/5 inci fıkrasında sayılan suçlardan hürriyeti bağlayıcı ceza ile hükümlü bulunmamak Devlet memuru olabilmek için zorunlu görülmüştür.

Ancak 647 sayılı Kanunda yapılan son değişiklikle, uygulamada asıl mahkûmiyetin, Kanunun 4 üncü madde hükümlerine göre çevrilen para cezası veya tedbir olduğu hükme bağlanmıştır. Bu durumda, 657 sayılı Kanunun 48 inci maddesinin A/5 inci fıkrasında sayılan yüz kızsartıcı suçlardan herhangi birisi ile 6 aydan daha az ağır hapis cezası ile cezalandırılıp bu cezası ertelenmiş veya paraya çevrilmiş olan bir kimse için (tedbirde muayyen süre sonunda) artık Devlet memurluğuna alınmasına engel bir hal kalmamaktadır. Oysa Kanun koyucu bu gibi suçların affa uğramış olsalar bile Devlet memurluğuna alınmaya engel teşkil etmesini kabul etmiştir.

Bu suretle ortaya çıkan mahzuru giderebilmek için mezkûr Kanunun sözü edilen hükmünde değişiklik yapılarak «... hürriyeti bağlayıcı ceza ile...» ibaresi kaldırılmış, fıkranın son cümlesi, «... suçlarından dolayı hükümlü bulunmamak.» şeklinde düzenlenmiştir. Böylece, yüz kızsartıcı suçlardan altı aydan daha az bir ceza ile mahkûm olup bu cezası paraya çevrilen veya ertelenen bir kimsenin de Devlet memurluğuna alınamayacağı hükme bağlanmaktadır.

Madde 13. — 22.1.1986 tarih ve 3256 sayılı Kanunla 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 23 üncü maddesi değiştirilmiş ve «Hâkimlik stajında geçen süreler avukatlık stajında nazara alınmaz.» hükmü getirilmiştir. Buna mukabil 2802 sayılı Kanunun 10 uncu maddesinde avukat adaylarının mahkemelerde yaptıkları stajların hâkim adaylığında geçmesini sağlayan hükmün bulunması avukatlık ve hâkimlik stajlarında eşitsizliğe sebep olmaktadır. Bu eşitsizliği ortadan kaldırmak amacıyla 2802 sayılı Kanunun 10 uncu maddesinin ikinci fıkrası yürürlükten kaldırılmaktadır.

Ayrıca, 2802 sayılı Kanuna tabi olanlar hakkında da kademe ilerlemesinin 657 sayılı Devlet Memurları Kanunundaki hükümlere benzer şekilde yapılmasına dair değişiklik teklifi karşısında 19 uncu maddenin bu hususta Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun ülke kararı vereceğine ilişkin (c) bendindeki hükme de gerek kalmadığından bu hüküm kaldırılmaktadır.

2802 sayılı Kanunun 49 uncu maddesinin birinci fıkrasında hizmet içi eğitim cümlesinden olmak üzere hâkim ve savcıların yurt dışına Adalet Bakanlığınca gönderilecekleri belirtildiğinden tenakuz teşkil eden son fıkra kaldırılmaktadır.

Keza, Adalet Bakanlığında da diğer bakanlıklarda olduğu gibi Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği istihdamına imkân verildiğinden Genel İdare Hizmetleri Sınıfına dahil olanlar arasından yapılacak atamalarda Devlet Memurları Kanununun istisnaî memuriyetle ilgili 59 uncu maddesinin Adalet Bakanlığında da uygulanabilmesi için aynı maddenin bunu önleyen son fıkrası yürürlükten kaldırılmaktadır.

Geçici Madde 1 - 2. — 2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanununun 9 uncu maddesinin ikinci fıkrası ile 13 üncü maddede yapılan değişikliğe paralel olarak halen görevde bulunan hâkim, savcı ve hâkim adaylarının girebilecekleri derecenin tespiti yönünden intibak hükümleri getirilmektedir.

Geçici Madde 3. — Hâkim ve Savcı Adayları Eğitim Merkezi tesisleri henüz ikmâl edilmediğinden şimdilik 200 kişi kapasiteli bir bina kiralanmıştır. Bu sebeple sınavı kazanıp adaylığa atanan 400 kişinin aynı anda üç aylık staj dönemine kabulleri imkânsız olduğundan, eğitim tesislerinin alınan bütün adaylara aynı anda hizmet verebilecek şekilde ikmal edilmesine kadar staj hükümlerinin kanunda olduğu şekilde uygulanabilmesine imkân verebilmek amacıyla bu madde düzenlenmiştir.

Adalet Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Adalet Komisyonu

Esas No. : 1/146

11 . 2 . 1988

Karar No. : 7

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname Adalet Bakanı Sayın Mahmut Oltan Sungurlu'nun ve Bakanlık Temsilcilerinin de katılmalarıyla Komisyonumuzca incelenip görüşülmüş, gerekçesi uygun görülerek maddelerine geçilmesi kabul edilmiş ve maddelere ilişkin kabul, ilave ve değişiklikler aşağıda açıklanmıştır.

1. Kanun Hükmünde Kararnamenin 1, 2 ve 3 üncü maddeleri aynen benimsenmiştir.
2. Kanun Hükmünde Kararnamenin 4 üncü maddesine yapılan ilave ile hâkim adaylığına atananlardan, daha önce serbest avukatlık yapmış olanların, avukatlıkta geçen sürelerinin üçte ikisinin değerlendirilmesine imkân tanınmıştır.
3. Kanun Hükmünde Kararnamenin 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, Geçici 1, Geçici 2 ve Geçici 3 üncü maddeleri aynen kabul edilmiştir.
4. Kanun Hükmünde Kararnameye eklenen Ek 4 üncü madde ile halen görevde bulunan hâkim ve savcıların, hâkim adaylığına başlamadan önce mahkemeler nezdinde yaptıkları avukatlık stajı ile serbest avukatlıkta geçirdikleri sürelerinin üçte ikisinin değerlendirilmesine imkân tanınmış ve Kararnamenin 4 üncü maddesinde yapılan değişiklikle paralellik sağlanmıştır.

5. Anayasanın Kanun Hükümünde Kararname çıkarma yetkisini düzenleyen 91 inci maddesinin dördüncü fıkrası «Kanun Hükümünde Kararnamenin Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından süre bitiminden önce onaylanması sırasında yetkinin son bulunduğu veya süre bitimine kadar devam ettiği de belirtilir.» hükmünü getirmiştir.

Memurlar ve Diğer Kamu Görevlileri Hakkındaki Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair 12.3.1986 Tarihli ve 3268 sayılı Yetki Kanunu ile, 9.4.1987 tarihli ve 3347 sayılı 12.3.1986 Tarih ve 3268 sayılı Kanun ile Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Teşkilatlarında Değişiklik Yapılmasına Dair Yetki Kanunlarının süresi devam etmektedir.

Anayasamızın bu amir hükmü karşısında 6.6.1985 Tarihli ve 3221 Sayılı, 24.2.1983 Tarihli ve 2802 sayılı, 14.7.1965 Tarihli ve 657 Sayılı Kanunlar için süre bitimine kadar Bakanlar Kurulunun Kanun Hükümünde Kararname çıkarabileceğini kabul eden Komisyonumuz Kararnameye bu doğrultuda Geçici 5 inci madde eklemiştir.

6. Kanun Hükümünde Kararnamenin 14 ve 15 inci maddeleri madde metinlerinde geçen «Bu Kanun Hükümünde Kararname» deyimleri «Bu Kanun» şeklinde değiştirilerek kabul edilmiştir.

Raporumuz Genel Kurulun onayına sunulmak üzere arz olunur.

Başkan	Başkanvekili
<i>Alpaslan Pehlivanlı</i>	<i>İhsan Nuri Topkaya</i>
Ankara	Ordu
Kâtip	Üye
<i>Gökhan Maras</i>	<i>Kâmil Ateşoğulları</i>
Kırşehir	Ankara
	(5 inci ve 9 uncu Mad. Muhalifim)
Üye	Üye
<i>Mustafa Cumhur Ersümer</i>	<i>Hasan Tanrıöver</i>
Çanakkale	Gaziantep
Üye	Üye
<i>Naim Geylani</i>	<i>Ali Haydar Erdoğan</i>
Hakkâri	İstanbul
	(5 inci ve 9 uncu Mad. Muhalifim)
Üye	Üye
<i>Aytekin Kotil</i>	<i>Murat Başesgioğlu</i>
İstanbul	Kastamonu
Üye	Üye
<i>Yılmaz Altuğ</i>	<i>Eyüp Cenap Gülpınar</i>
Sivas	Şanhurfa

Üye

Güneş Gürseler

Tekirdağ

(5 inci ve 9 uncu Mad. son fıkraya muhalifim)

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname

Bazı kanunlarda değişiklik yapılması; 12.3.1986 tarihli ve 3268 sayılı Kanun ile 9.4.1987 tarihli ve 3347 sayılı Kanunun verdiği yetkiye dayanılarak, Bakanlar Kurulunca 11.9.1987 tarihinde kararlaştırılmıştır.

MADDE 1. — 3221 sayılı Hâkim ve Savcı Adayları Eğitim Merkezi Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunun 8 inci maddesinin (2) numaralı bendinin (b) alt bendi ile (4) numaralı bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«b) İdarî yargı hâkim adaylarına bu dönemin altı ayı Danıştayda, altı ayı il valiliklerinde, altı ayı bölge idare, idare ve vergi mahkemelerinde tamamlatılır.»

«4. Stajın; Yargıtay ve Danıştay'da yapılma şekli ile bu maddenin uygulanmasına dair diğer hususlar Yargıtay ve Danıştay'ın görüşleri alınmak suretiyle çıkarılacak yönetmelikte, il valiliklerinde yapılma şekli ile hangi illerde yapılacağı ise Adalet ve İçişleri Bakanlıklarınca birlikte hazırlanacak yönetmelikte gösterilir.»

MADDE 2. — 3221 sayılı Hâkim ve Savcı Adayları Eğitim Merkezi Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanuna aşağıdaki Ek Madde eklenmiştir.

«Ders Ücreti

EK MADDE — Eğitim merkezinde görevlendirilen öğretim görevlilerinden;

- a) Üniversite öğretim üyelerine, Yükseköğretim Personel Kanununa göre,
- b) Üniversite dışından görevlendirilenlere, birinci derecede olanlar için profesörlere, ikinci derecede olanlar için doçentlere, üç veya daha aşağı derecede olanlar ile kamu görevlisi olmayanlar için okutmanlara ödenen ek ders ücreti miktarınca ders ücreti ödenir.»

MADDE 3. — 2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanununun 8 inci maddesinin (h) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«h) Taksirli suçlar hariç olmak üzere, ağır hapis veya üç aydan fazla hapis veya affa uğramış olsa bile Devletin şahsiyetine karşı işlenen suçlarla zimmet, ihtilal, irtikap, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanma, dolanlı iflas gibi yüz kızartıcı veya şeref ve haysiyet kırıcı bir suçtan veya kaçakçılık, resmî ihale ve alım satımlara fesat karıştırma, Devlet sırlarını açığa vurma suçlarından dolayı hükümlü bulunmamak veya bu suçlardan veya taksirli suçlar hariç olmak üzere üç aydan fazla hürriyeti bağlayıcı cezayı gerektiren bir fiilden dolayı soruşturma veya kovuşturma altında olmamak.»

MADDE 4. — 2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanununun 9 uncu maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Yukarıdaki maddede belirtilen niteliklere sahip olup, yazılı yarışma sınavı ile mülakatta başarı gösterenler, başarı derecelerine göre sıraya konularak Adalet Bakanlığı

ADALET KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Hükümünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun Tasarısı

MADDE 1. — Kanun Hükümünde Kararnamenin 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Kanun Hükümünde Kararnamenin 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Kanun Hükümünde Kararnamenin 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — 2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanununun 9 uncu maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Yukarıdaki maddede belirtilen niteliklere sahip olup, yazılı yarışma sınavı ile mülakatta başarı gösterenler, başarı derecelerine göre sıraya konularak Adalet Ba-

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

ğınca önceden belirlenen ihtiyaç sayısına, daha önce başka görevlerde kadro, maaş ve derece yönünden iktisap etmiş oldukları haklar nazara alınmak suretiyle lisans, master ve doktora öğrenim durumlarına göre Devlet memuriyetine giriş derece ve kademesiyle veya bu derecelerden aşağı olmamak şartıyla müktesep olarak almış oldukları derece ve kademeyle adaylığa atanırlar. Bu sraya göre ihtiyaç sayısınca atananların dışında kalanlar bir hak iddia edemezler.»

MADDE 5. — 2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanununun 11 inci maddesine birinci fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş, ikinci fıkra ise üçüncü fıkraya olarak aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«İdarî yargı hâkim adayları için birinci fıkradaki bilgilerle ilgili olarak, staj yaptıkları il valiliklerince düzenlenecek raporda il valisinin mütalaası ile birlikte Adalet Bakanlığına gönderilir.»

«Yukarıdaki fıkralarda gösterilen merciler bu husustaki kanaat ve mütalaalarını, Adalet Bakanlığınca hazırlanacak fişlere yazarlar.»

MADDE 6. — 2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanununun 13 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Atama

Madde 13. — Stajını tamamlayan ve mani hali görülmeyen adayların mesleğe kabullerine Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca karar verilir.

Mesleğe kabullerine karar verilen adlî yargı hâkim adaylarının, Adalet Bakanlığında adlî yargı teşkilatının ihtiyacı ile eş durumu ve diğer durumları gözönünde bulundurulmak suretiyle tespit edilecek görevleri ve görev yerleri, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca yapılacak ad çekme ile belirlenir.

Mesleğe kabullerine karar verilen idarî yargı hâkim adayları Danıştay tetkik hâkimliğine atanırlar. Bu görevde iki yıllarını tamamladıktan sonra idarî yargı teşkilatının ihtiyacı ile eş durumu ve diğer durumları göz önünde bulundurulmak suretiyle tespit edilecek görevleri ve görev yerleri, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca yapılacak ad çekme ile belirlenir.

Atamalar, ilgililerin adaylığa giriş derece ve kademelerine bir derece eklenmek suretiyle bulunacak derece ve kademeler üzerinden müşterek kararla yapılır.

Atama işlemi gerçekleşinceye kadar 10 uncu maddede belirtilen iki yıldan fazla geçen adaylık süresi ile avukat adaylarının mahkemelerde yaptıkları staj süresi, hâkimlik ve savcılıkta değerlendirilir.»

MADDE 7. — 2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanununun 15 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

«9 uncu maddenin ikinci fıkrasına göre adaylığa diğer kamu görevlerinde iktisap ettikleri derece ve kademe üzerinden atananların bu derece ve kademeleri ile o görevlerde geçen süreleri hâkimlik ve savcılık sınıf ve kademinde nazara alınmaz.»

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

kanlığınca önceden belirlenen ihtiyaç sayısına, daha önce başka görevlerde kadro, maaş ve derece yönünden iktisap etmiş oldukları haklar nazara alınmak suretiyle lisans, master ve doktora öğrenim durumlarına göre Devlet memuriyetine giriş derece ve kademesiyle veya bu derecelerden aşağı olmamak şartıyla müktesep olarak almış oldukları derece ve kademeyle adaylığa atanırlar. Bu atamada, daha önce serbest avukatlık yapmış olanların avukatlıkta geçen sürelerin üçte ikisi de değerlendirilir. Bu sıraya göre ihtiyaç sayısınınca atanmaların dışında kalanlar bir hak iddia edemezler.»

MADDE 5. — Kanun Hükmünde Kararnamenin 5 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 6. — Kanun Hükmünde Kararnamenin 6 ncı maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 7. — Kanun Hükmünde Kararnamenin 7 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

MADDE 8. — 2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanununun 18 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Genel Kural

Madde 18. — Hâkimlik ve savcılık mesleğinde bulunanlar aşağıdaki maddelerde gösterilen usul ve esaslar uyarınca her yıl kademe ilerlemesi ve her iki yılda bir derece yükselmesi yaparlar.

Süresini dolduranların kademe ilerlemeleri 20 inci madde hükümleri dairesinde yapılır. Derece yükselmeleri ise, yılın Nisan, Ağustos ve Aralık aylarının son günlerinden geçerli olmak üzere Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca yapılır.»

MADDE 9. — 2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanununun 20 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Kademe ilerlemesi

Madde 20. — 19 uncu maddedeki şartları haiz olanlar, bir yıllık ilerleme süresini durdurdukları tarihte, başka bir işleme gerek olmaksızın bir ileri kademeye ilerlemiş sayılırlar ve keyfiyet Personel Genel Müdürlüğüne sicillerine işlenerek ilgililere duyurulur. 19 uncu maddedeki şartları taşımadıkları anlaşılanların kademe ilerlemesi yapıp yapamayacaklarına her ay Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca karar verilir. Kademe ilerlemesi yapmış sayılanlardan ilerlemeye müstehak olmadıkları sonradan tespit edilenlerin kademe ilerlemeleri, ilerlemiş sayıldıkları tarihten geçerli olmak üzere Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca iptal edilir.»

MADDE 10. — 2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanununun 31 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 31. — Meslekleriyle ilgili konularda master veya doktora öğrenimi yapmak isteyenlerle Türkiye ve Ortadoğu Amme İdaresi Enstitüsüne devam etmek isteyen hâkim ve savcıların, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulundan izin almaları şarttır. Aday iken öğrenime başlayanlar hâkimlik veya savcılığa atandıktan sonra Kurulun muvafakatını almak şartıyla bu öğrenimlerine devam edebilirler.

Birinci fıkradaki öğrenimlerini yapanların derece yükselmeleri, kademe ilerlemeleri, birinci sınıfa ayrılma, aylık, ödenek, diğer malî ve sosyal hakları devam eder ve mecburî öğrenim süresince izinli sayılırlar.

Ancak, bu şekilde öğrenime devam edenler izinli sayıldıkları süre kadar Bakanlığa karşı mecburî hizmetle yükümlüdürler. Bu yükümlülüğü yerine getirmeden görevlerinden ayrılanlar kendilerine verilen aylık, ödenek ve diğer tazminatların iki katını ödemek zorundadırlar.

Master öğrenimi ile Türkiye ve Ortadoğu Amme İdaresi Enstitüsünü başarı ile bitirenlere bir kademe ilerlemesi, doktora yapanlara bir derece yükselmesi uygulanır. Bu uygulamada alt derece ve kademe de geçen süre üst derece ve kademe de geçmiş sayılır.»

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 8. — Kanun Hükümünde Kararnamenin 8 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 9. — Kanun Hükümünde Kararnamenin 9 uncu maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 10. — Kanun Hükümünde Kararnamenin 10 uncu maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 11. — 2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanununun 41 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 41. — Hâkim ve savcı iken muvazzaf askerlik hizmetlerini yapmak üzere silah altına alınanlar, bu süre zarfında görev yerleri saklı kalmak suretiyle aylıksız izinli sayılırlar. Askerlik hizmetini tamamlayıp göreve dönmek isteyenler, terhislerinden itibaren otuz gün içinde Adalet Bakanlığına başvurmak; Adalet Bakanlığı da bu başvurma tarihinden itibaren otuz gün içinde ilgilileri göreve başlatmak zorundadır.

Yukarıdaki fıkrada gösterilen süre geçtikten sonra başvuranlar, görevden çekilmiş sayılarak haklarında 40 ıncı madde hükümleri uygulanır.

Askerlik hizmetinde geçirilen süreler kademe ilerlemesi ve derece yükselmesinde değerlendirilir.»

MADDE 12. — 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununun değişik 48 inci maddesinin (A) bendinin 29.11.1984 tarihli ve 243 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 4 üncü madde ile değişik 5 numaralı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«5. Taksirli suçlar hariç olmak üzere, ağır hapis veya 6 aydan fazla hapis ve yahut affa uğramış olsalar bile Devletin şahsiyetine karşı işlenen suçlarla, zimmet, ihtilas, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanma, dolanlı iflas gibi yüz kızartıcı veya şeref ve haysiyeti kırıcı suçtan veya istimal ve istihlak kaçakçılığı hariç kaçakçılık, resmî ihale ve alım satımlara fesat karıştırma, Devlet sırlarını açığa vurma suçlarından dolayı hükümlü bulunmamak.»

MADDE 13. — 2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanununun 10 uncu maddesinin ikinci fıkrası, 19 uncu maddesinin (c) bendi ve 49 uncu maddesinin son fıkrası ile 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 59 uncu maddesinin son fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

GEÇİCİ MADDE 1. — Halen görevde bulunan hâkim, savcı ve hâkim adaylarının diğer kamu kurumlarında kadro, maaş ve derece yönünden iktisap ettikleri hizmet süreleri geçmişe yönelik malî bir hak doğurmamak ve hâkimlik ve savcılık kademinden sayılmamak kaydıyla kadro şartı aranmaksızın değerlendirilerek derece ve kademeleri tespit edilir.

GEÇİCİ MADDE 2. — Halen görevde bulunan hâkim ve savcılarının evvelce hâkim adaylığında geçen iki yıldan fazla süreleri, geçmişe yönelik bir hak doğurmamak kaydıyla kadro şartı aranmaksızın değerlendirilerek derece ve kademeleri tespit edilir.

GEÇİCİ MADDE 3. — Hâkim ve savcı adayları eğitim merkezi tesisleri, alınan tüm adaylara hizmet verebilecek şekilde ikmal edilinceye kadar, 7 nci maddeye göre atanmış olan adayların eğitim merkezine kabulleri, eğitim merkezinin kapasitesi göz önünde tutularak Adalet Bakanlığınca tespit edilecek esaslar dairesinde yapılır.

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 11. — Kanun Hükümünde Kararnamenin 11 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 12. — Kanun Hükümünde Kararnamenin 12 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 13. — Kanun Hükümünde Kararnamenin 13 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 1. — Kanun Hükümünde Kararnamenin Geçici 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 2. — Kanun Hükümünde Kararnamenin Geçici 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 3. — Kanun Hükümünde Kararnamenin Geçici 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 4. — Halen görevde bulunan hâkim ve savcıların, hâkim adaylığına başlamadan önce, mahkemeler nezdinde yaptıkları avukatlık stajının tamamı

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

MADDE 14. — Bu Kanun Hükümünde Kararname yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 15. — Bu Kanun Hükümünde Kararname hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Cumhurbaşkanı
Kenan Evren

Başbakan
T. Özal

Devlet Bak. - Başbakan Yrd.

İ. K. Erdem

Devlet Bakanı

H. C. Güzel

Devlet Bakanı

A. Tenekeci

Devlet Bakanı

A. Karaevli

Adalet Bakanı

M. O. Sungurlu

İçişleri Bakanı

Y. Akbulut

Maliye ve Gümrük Bakanı

A. K. Alptemoçin

Bayındırlık ve İskân Bakanı

İ. Safa Giray

Ulaştırma Bakanı

V. Atasoy

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı

M. M. Taşçıoğlu

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

S. N. Türel

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Devlet Bakanı

K. Oksay

Devlet Bakanı

M. V. Dinçerler

Devlet Bakanı

M. T. Titiz

Devlet Bakanı

A. Bozer

Milli Savunma Bakanı

Z. Yavuztürk

Dışişleri Bakanı

V. Halefoğlu

Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanı

M. Emiroğlu

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı

M. Kalemlî

Tarım Orman ve Köyîşleri Bakanı

H. H. Doğan

Sanayi ve Ticaret Bakanı

H. C. Aral

Kültür ve Turizm Bakanı

A. M. Yılmaz

(S. Sayısı : 11)

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

ile serbest avukatlıkta geçen sürelerinin üçte ikisi geçmişe yönelik bir malî hak doğurmamak kaydıyla, kadro şartı aranmaksızın değerlendirilerek derece ve kademeleri tespit edilir.

GEÇİCİ MADDE 5. — 12.3.1986 tarihli ve 3268 Sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlileri Hakkındaki Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair ve 9.4.1987 Tarihli ve 3347 Sayılı, 12.3.1986 Tarih ve 3268 Sayılı Kanun ile Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Teşkilatlarında Değişiklik Yapılmasına Dair Yetki Kanunları ile Bakanlar Kuruluna verilen Kanun Hükmünde Kararname çıkarma yetkisi 6.6.1985 Tarihli ve 3221 Sayılı, 24.2.1983 Tarihli ve 2802 Sayılı, 14.7.1965 Tarihli ve 657 Sayılı Kanunlar için adı geçen yetki kanunları ile verilen süre bitimine kadar geçerlidir.

MADDE 14. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 15. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

